

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายสำคัญคือ ต้องการทราบรายการกระจายเสียง เพื่อการศึกษาทางสถานีวิทยุรายการใดที่ผู้ฟังสนใจรับฟัง การนำเสนอรายการต่าง ๆ ผู้ฟังชอบฟังการเสนอรายการในรูปแบบใด ช่วงเวลาที่ผู้ฟังส่วนมากใช้รับฟังวิทยุ ความสนใจของผู้ฟังในรูปแบบใด ช่วงเวลาที่ผู้ฟังส่วนมากใช้รับฟังวิทยุ ความสนใจของผู้ฟังที่มีต่อรายการกระจายเสียง เพื่อการศึกษาของสถานีวิทยุศึกษาและข้อเสนอแนะของผู้ฟัง เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงรายการกระจายเสียง เพื่อการศึกษาให้สนองความต้องการของผู้ฟัง

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ความสนใจของกลุ่มผู้ฟังที่มีต่อการรับฟังวิทยุกระจายเสียง กลุ่มผู้ฟังสนใจรับฟังพอสมควร

1. รายการกระจายเสียงเพื่อการศึกษาทางสถานีวิทยุศึกษาที่กลุ่มผู้ฟังสนใจรายการที่กลุ่มผู้ฟังสนใจมากที่สุดได้แก่สารคดีและบทความเกี่ยวกับเหตุการณ์สำคัญ ขาวรายการที่กลุ่มผู้ฟังส่วนมากสนใจรับฟังรองลงมาคือ สารคดีนานาชาติ เรื่องเกี่ยวกับสุขภาพ ภาคบันเทิง กลุ่มผู้ฟังสนใจการบรรเลงเครื่องสายไทย คนตรีประเภทไลต์มีวสิค เพลงพื้นเมือง (folk song) ส่วนรายการสำหรับเด็กและเยาวชน กลุ่มผู้ฟังให้ความสนใจน้อย

2. รูปแบบของการนำเสนอรายการที่กลุ่มผู้ฟังส่วนใหญ่สนใจคือ การเสนอรายการสารคดี กลุ่มผู้ฟังสนใจการเสนอรายการในแบบของการสัมภาษณ์หรือการสนทนา รายการสำหรับเด็กกลุ่มผู้ฟังสนใจการเล่านิทานประกอบเพลง การสนทนาเป็นแบบการเสนอรายการของการสอนภาษาต่างประเทศที่กลุ่มผู้ฟังสนใจมากในการเสนอรายการเพลง ซึ่งเป็นเพลงตลอดทั้งรายการ เป็นแบบที่กลุ่มผู้ฟังส่วนใหญ่สนใจรับฟังมาก

3. ช่วงเวลาที่กลุ่มผู้ฟังสนใจรับฟังรายการกระจายเสียงในการรับฟังวิทยุกระจายเสียงครั้งหนึ่ง กลุ่มผู้ฟังส่วนมากใช้เวลาประมาณ 30 - 60 นาที คือ ครู มีร้อยละ 42.86 ข้าราชการบ้านาญร้อยละ 39.51 พนักงาน 33.33 ทิ้งนัยกเวนนักศึกษาร้อยละ 44.89 ใช้เวลาครั้งหนึ่งเฉลี่ยแล้วมากกว่า 60 นาที และข้าราชการใช้เวลารับฟังประมาณ 20 - 30 นาที มีร้อยละ 33.09 ช่วงเวลาในการฟังวิทยุในระหว่างสัปดาห์ ตั้งแต่วันจันทร์ ถึงวันอาทิตย์ กลุ่มผู้ฟังส่วนมากรับฟังในช่วงเวลา 19.00 น. จนกระทั่งถึง 23.00 น. รองลงมาคือ ภาคเช้า ช่วงเวลา 05.00 - 07.00 น. วันจันทร์ ถึงวันศุกร์ ระหว่างเวลา 09.00 - 15.00 น. จะไม่มีกลุ่มผู้ฟังรับฟังวิทยุกระจายเสียงทิ้งนัยกเวนนข้าราชการบ้านาญ ส่วนมากรับฟังในช่วงเวลา 07.00 - 09.00 น. และรับฟังวิทยุกระจายเสียงทั้งวัน

4. ความสนใจของกลุ่มผู้ฟังที่มีต่อรายการวิทยุกระจายเสียงเพื่อการศึกษา ประชาชนกลุ่มผู้ฟังส่วนมากรับฟังโดยบังเอิญ พบรายการที่น่าสนใจ และรองลงมาคือ กลุ่มผู้ฟัง รับฟังเฉพาะรายการที่น่าสนใจ รายการที่กลุ่มผู้ฟังรับฟังส่วนมากทุกวันคือ ข่าว ส่วนรายการสารคดี และบทความ กลุ่มผู้ฟังส่วนมากจะรับฟังสัปดาห์ละหลายครั้ง รายการที่กลุ่มผู้ฟังส่วนมากจะรับฟังนาน ๆ ครั้งใดแก่ ศึกษานานิต ละคร ละครสำหรับเด็ก และเพลงสำหรับเด็ก รายการที่กลุ่มผู้ฟังส่วนมากไม่เคยฟังใดแก่ พระธรรมเทศนา การสอนภาษาฝรั่งเศส รายการเพื่อนใจ ทิ้งนัยกเวนนข้าราชการบ้านาญ ร้อยละ 42.74 รับฟังการบรรเลงเพลงไทยเดิมทุกวัน และร้อยละ 41.93 ฟังพระธรรมเทศนาสัปดาห์ละครั้ง และครูจะรับฟังรายการทางการศึกษาสัปดาห์ละหลายครั้ง ประมาณร้อยละ 35.37

5. ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงรายการกระจายเสียงเพื่อการศึกษาให้สนองต่อความต้องการของประชาชน รายการประเภทที่ให้ความรู้ กลุ่มผู้ฟังต้องการให้เพิ่มสารคดีเกี่ยวกับเหตุการณ์สำคัญ บุคคลสำคัญ วิทยาศาสตร์ทางการแพทย์ สารคดีท่องเที่ยวในประเทศและต่างประเทศ การเกษตร การสัมภาษณ์บุคคลสำคัญ รายการตอบปัญหาทางการแพทย์ การถ่ายทอดเสียงเหตุการณ์สำคัญ รายการทางการศึกษา กลุ่มผู้ฟังส่วนมากโดยเฉลี่ยแล้วต้องการให้เพิ่มรายการเกี่ยวกับจิตวิทยา การแนะแนว

ส่วนรายการข่าว โดยเฉลี่ยแล้วกลุ่มผู้ฟังส่วนมากต้องการให้เพิ่มวิเคราะห์ข่าวในประเทศ ขาวต่างประเทศ ขาวราคาสินค้า และขาวประกอบเสียง (เช่น การสัมภาษณ์ประกอบขาว) รายการที่กลุ่มผู้ฟังเห็นว่าควรจะลดได้แก่ละคร

ขอเสนอแนะ

1. ผู้ที่จัดรายการทางสถานีวิทยุกระจายเสียงควรจะได้มีการจัดรายการที่เป็นประโยชน์แก่เยาวชนและผู้ฟังอื่น ๆ ซึ่งเป็นรายการที่ยกระดับความรู้ ความเข้าใจ ยกระดับคุณค่าในชีวิต รายการบันเทิงอาจให้ความรู้อย่างแฝงตัวโดยผู้จัดมิได้เจตนา รายการทางวิทยุกระจายเสียงจะให้ผลหลายอย่างแก่ผู้ฟัง เช่น ผลทางภาษา ทางการศึกษา ผู้จัดรายการทางสถานีวิทยุกระจายเสียงควรจัดรายการที่ถูกลักษณะวิชาการ โดยขอความร่วมมือจากหน่วยงานและบุคคลที่มีความสามารถ เฉพาะรายการ และมีการประสานงานกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในรายการล่วงหน้าเพื่อเตรียมรอยของรายการและเพื่อให้รายการมีประโยชน์และมีคุณภาพ

2. ผู้จัดรายการทางสถานีวิทยุกระจายเสียงควรเพิ่มรายการที่เป็นความรู้ โดยเจตนา ได้แก่รายการส่งเสริมวัฒนธรรม รายการวิทยุการใหม่ ๆ รายการเพื่อวิชาชีพ รายการเพื่อผู้ฟังเฉพาะกลุ่ม เช่น ผู้สูงอายุ แม่บ้านและเด็ก ส่วนรายการบันเทิง ควรเป็นรายการที่ส่งเสริมวัฒนธรรมของไทยให้มากขึ้น และควรมีการบรรยายหรืออธิบายประกอบรายการบันเทิงที่เป็นวัฒนธรรมไทยด้วย รายการธรรมหรือรายการทางศาสนา ควรจัดรายการให้เป็นเรื่องเหมาะสมควรแก่การเคารพและนำไปใช้ในวิถีชีวิตประจำวันได้

3. ทางราชการควรจะได้มีการสำรวจรายการกระจายเสียงของสถานีวิทยุกระจายเสียงในส่วนภูมิภาค ตลอดจนความสนใจและความต้องการของประชาชนในส่วนภูมิภาค ที่มีต่อรายการกระจายเสียงในท้องถิ่นนั้น ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดและปรับปรุงรายการกระจายเสียงให้สนองต่อความต้องการและให้ประโยชน์ต่อประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ ได้มากที่สุด

4. ทางราชการควรมีการจัดตั้งศูนย์เพื่อผลิตรายการเพื่อการศึกษา เพื่อการผลิตและรวบรวมรายการวิทยุกระจายเสียงที่ดี ๆ ซึ่งเป็นที่สนใจของประชาชนในกรุงเทพมหานคร และในส่วนภูมิภาค และทำสำเนาแจกจ่ายไปยังสถานีวิทยุส่วนท้องถิ่นเพื่อนำออกอากาศ เพื่อให้คนในท้องถิ่นทั่วประเทศได้รับฟังรายการที่มีประโยชน์และให้ความรู้

4. ควรมีการสร้างชายวิทยุกระจายเสียงเพื่อการศึกษาขึ้น เพื่อให้ประชาชน
รับฟังรายการเพื่อการศึกษาได้ทั่วถึงทั่วประเทศ สถานีในชายวิทยุจะรับรายการกระจายเสียง
เพื่อการศึกษาจากศูนย์เพื่อออกอากาศ นอกจากนี้สถานีในชายวิทยุอาจมีเวลาสำหรับกระจาย
เสียงรายการสำหรับภูมิภาคของตนเองอีกด้วย

ขอเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยต่อไป

1. ควรมีการสำรวจรายการเพื่อการศึกษาของสถานีวิทยุกระจายเสียงในส่วน
ภูมิภาค และสำรวจความต้องการ ความสนใจของผู้ฟังวิทยุกระจายเสียงในส่วนภูมิภาคด้วย

2. ควรมีการทำวิจัยเพื่อการจัดตั้ง - "ศูนย์ผลิตรายการวิทยุกระจายเสียงเพื่อ
การศึกษา" ซึ่งศูนย์นี้จะให้ประโยชน์แก่สถานีวิทยุกระจายเสียงเพื่อการคำในทางที่จะรับ
รายการที่ดี มีประโยชน์จากศูนย์ฯ เพื่อเผยแพร่แก่ผู้ฟังในเมื่อสถานีวิทยุกระจายเสียงนั้น ๆ
ขาดผู้จัดทำรายการที่มีความรู้ ความชำนาญ

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย